

Српски језик није родно осетљив

Ни „психолошкиња” као пример, ма колико раширена у говору или медијима, никада неће постати део норме српскога језика – нагласио је професор др Виктор Савић на манифестацији „Дани Матице српске”

Приликом промоције зборника „Положај српскога језика у савременом друштву: изазови, проблеми, решења” на Коларцу, а у оквиру манифестације „Дани Матице српске”, говорио је и др Виктор Савић, професор на Катедри за српски језик са јужнословенским језицима Филолошког факултета у Београду. Била је то прилика да се мало врати у прошлост и подсети какву будућност администрација спрема језику којим говоримо на овим просторима.

– У Закону о родној равноправности одмах је било јасно да је тзв. женско питање застарело и да је то само међуфаза за нешто много веће и другачије. Схватили смо да је то припрема терена, јер се инсистира на појму „рода” који наш Устав ни не познаје. Осамдесетих година смејали смо се језичким експериментима који су спровођени у Хрватској када су први пут створене „психолошкиње” и „психологиње”. Неће бити да је још модерно нешто што је било актуелно пре тридесет година – истакао је професор Савић.

– Цела идеја такозваног родно осетљивог језика на формалном плану подразумева стварање трансродног језика, јер је трансхуманизму језик неопходан као важан инструмент у преобразовању човека, односно он треба да тако преображеног човека на когнитивном плану држи у ропству. Циљ родно осетљивог језика и целокупне „бриге” за друштвени род није искључиво сегрегација мушкараца и жена, него родна сегрегација појединца, односно атомизација друштва. Међутим, ја морам да подсетим на чињеницу да српски језик није родно осетљив, као што ниједан природним путем развијен људски језик није трансродан – уверен је Савић, подсећајући да је у Новом Саду 2004. основан Завод за равноправност полова, након чега је 2009. године донет Закон о равноправности полова, којим се поред пола уводи и појам рода, а 2013. ратификована је и Истанбулска конвенција са доследним напуштањем пола у корист појма рода.

– Прошле године донет је Закон о родној равноправности, а пошто овај закон регулише углавном само положај женског рода, који више није пол, сигурно нас у близкој будућности чека други закон који ће регулисати положај других сексуалних рода. Да не буде забуне, разни одбори и тела Уједињених нација, Савета Европе и других тобоже пацифистичких и хуманистичких организација, а на крају и научне и педагошке установе, нарочито у последњих 30 година, постали су инструменти подјармљивања човека, како ми разумемо. За све то време човечанство је усвајало „либерално-демократске” концепте као што су „цивилно друштво”,

Виктор Савић за говорницом

„екологија”, „лидерство”, „право избора” и „родна равноправност” – оценио је искусни предавач и познавалац српског и јужнословенских језика.

– Постоји још један битан део перманентног мењања друштва – државне структуре стављене су у функцију остваривања туђих интереса, у почетку персонално преко стимулативних мера на појединца, пројекта и сарадње са тзв. невладиним сектором, а касније и политички. То значи да се јавно говори о величим националним ^{ТЕМАМА} земљама, а истовремено есенцијално мења природа српског друштва, српског човека и свакога другога ко живи с нама. Да је све ово, нажалост, истина, показује понашање Завода за унапређивање образовања и васпитања – поменуо је професор.

– Упркос јасно изнетом мишљењу органа струке и јавним расправама на Националном просветном савету, у Заводу су више пута на различите начине упорно покушавали да подметну „цендеролошке” садржаје у уџбенике. И онда су, пре неколико недеља, одједном изјавили да привремено одустају од ове идеје. Значи, ето њих опет кроз неколико месеци. Постоји још један важан елемент – друштво

и правни систем мењају се чак и по цену кршења Устава, управо с пуном свешћу о његовом кршењу, када сви благовремено буду упозорени – оценио је професор Савић, додајући да треба да будемо поносни на домаћу србијску, која је прва трезвено и организовано реаговала када је извршен „удар” на српски језик и потпуно заобиђени органи струке.

Он сматра да они који уводе цендеролошки концепт у српски језик делују на два плана – један је законски пут, а други мењање „стварног стања” на терену.

– Читав медијски комплекс укључен је у спровођење овог обрасца. На све стране интервјују се „епидемиолошкиње” и њима сличне. И онда ту долазе политичко-идеолошки радници замасирани у лингвисте који треба и у науци да „покажу” да су ови неологизми заживели и да је мењање српског језичког система постала реалност. Они ће лепо да објављују речнике нових речи и пишу идеолошки ангажоване студије. Хтели ми или не, на један или други начин, родно осетљив језик ће заживети и мораће да се уведе у нормативистичке приручнике о српском језику. Дакле, из једне исте радионице фабрикују се докази и спроводи се њихова верификација. Али, одмах да кажемо да оно што се вештачки твори, третираће се као вештачка појава. Раширеност неке појаве која је супротна природи језичког система уопште не значи и њену прихватљивост, постоји ту читав низ фактора. На пример, иако велика већина каже „у вези тога”, то не може бити прихваћено као стандард, јер се исправно каже „у вези с тим”. Тако је „психолошкиња”, ма колико да буде била раширена у говору или медијима, никада неће постати део норме српскога језика – нагласио је професор Савић.

Овај језички зналац се осврнуо и на чињеницу да се на Катедру за српски језик уписује у просеку 40–50 студената годишње, од којих апсолутну већину чине девојке, а Институт за српски језик има око 70 запослених, од чега такође апсолутну већину чине жене.

– Законом установљена родна равноправност подразумева да се овде интервенише и да се једнога дана на улазу на Филолошки факултет кандидатима каже: „Вратите се, мора бити више мушкараца и представника других сексуалних рода”. Примена закона ће значити да на Институту за српски језик нећемо више моћи да запослимо ниједну девојку, осим ако се не изјасни да је мушки или неког другог рода. У руднике у једном тренутку неће више моћи да улазе превасходно мушкарци, што је природно, већ ће морати да буду равномерно распоређене жене и други родови, а програми књижевности биће девастирани – закључио је проф. др Виктор Савић.

Катарина Ђорђевић

Фото Александар Милановић